

Les 42 – Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord שׁוּט, שׁוּטִי shát, shoet [pa'al] Varen [pa'al].

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	שׁוּט shát	שׁוּטִי shát ^{et} ie	אֲשׁוּט áshoet	אֲנִי
Ik (v)	שׁוּטֶה shátáh	שׁוּטִי shát ^{et} ie	אֲשׁוּט áshoet	אֲנִי
Jij (m)	שׁוּט shát	שׁוּטֶה shát ^{et} á	תִּשׁוּט táshoet	אַתָּה
Jij (v)	שׁוּטֶה shátáh	שׁוּטֶה shát	תִּשׁוּטִי t ^e shoetie	אַתָּה
Hij	שׁוּט shát	שׁוּט shát	יִשׁוּט yáshoet	הוּא
Zij	שׁוּטֶה shátáh	שׁוּטֶה shátáh	תִּשׁוּט táshoet	הִיא
Wij (m)	שׁוּטִים shátie ^m	שׁוּטְנוּ shát ^{noe}	נִשׁוּט náshoet	אֲנֵכֶנּוּ
Wij (v)	שׁוּטוֹת shátot	שׁוּטְנוּ shát ^{noe}	נִשׁוּט náshoet	אֲנֵכֶנּוּ
Jullie (m)	שׁוּטִים shátie ^m	שׁוּטְתֶם shát ^{et} tè ^m	תִּשׁוּטוּ táshoetoe	אַתֶּם
Jullie (v)	שׁוּטוֹת shátot	שׁוּטְתֶן shát ^{et} tèn	תִּשׁוּטוּ táshoetoe	אַתֶּן
Zij (m)	שׁוּטִים shátie ^m	שׁוּטוּ shát ^{oe}	יִשׁוּטוּ yáshoetoe	הֵם
Zij (v)	שׁוּטוֹת shátot	שׁוּטוּ shát ^{oe}	יִשׁוּטוּ yáshoetoe	הֵן

Gebiedende wijs: m: שׁוּט shoet, v: שׁוּטִי shoetie, mv: שׁוּטוּ shoetoe, infinitief: לִשׁוּט láshoet

Opdracht 2: vertaal en geef de uitspraak.

N.B. Er bestaan meerdere goede vertalingen, לֵ, לְ en בְּשִׁבִיל hebben dezelfde betekenis.

Voor wie is deze doos?	לְמִי הִיא תִּיבָה זוֹ?	l ^e mie hie teváh zo?
Dit mooie boek is voor mij	הַסֵּפֶר הַיָּפֶה הוּא בְּשִׁבִילִי	hasefèr hayáfèh hazèh hoe bishvilie
Dat bed is voor haar	הַמִּיטָה הַזֹּאת הִיא בְּשִׁבִילָהּ [לָהּ]	hamitáh hazot hie bishviláh [lá]
Het huis is voor Mirjam	הַבַּיִת הוּא לְמִרְיָם	habayit hoe l ^e miryám
Deze cola is voor hen	קוֹלָהּ הַזֹּה הוּא בְּשִׁבִילָם	qoláh hazèh hoe bishvilèm
Het bruine brood is voor ons	הַלֶּחֶם הַשְּׁחוּר לָנוּ	halèchèm hashachor lán ^{oe}
Het geld is voor de koning	הַכֶּסֶף הוּא לְמֶלֶךְ	hakèsèf hoe lamèlèch

Opdracht 3: Geef de uitspraak en de vertaling.

דוֹמָה שׁוּטָה תִּבָּה קִטְנָה	doemám shátáh teváh qetánáh
עַל הַיָּאוֹר הַזֶּה	al haye'or hazach
וּבְתִיבָה מֹשֶׁה הַקָּטָן	oebateváh moshèh haqátan
יֶלֶד יָפֶה וְרֵךְ	yèlèd yáfèh wárach
הַסּ הַגָּלִים הַשׁוֹבְבִים	has hagaliem hashovaviem
מֹשֶׁה הַקָּטָן פֹּה שׁוּט	moshèh haqátan poh shát
לֹא יִטְבַּע, חַיָּה יִחִיהַ	lo yitba chaya yichyèh
יֶלֶד זֶה הַקָּטָן	yèlèd zèh haqát

Stil vaart een kleine mand
op de reine grote rivier (Nijl).
En in de mand kleine Mozes,
een mooi en teer kind.

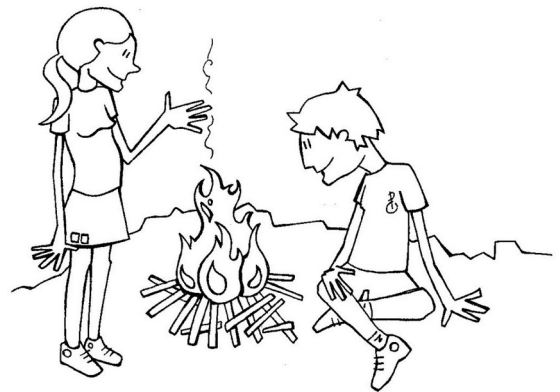
Stil ondeugende golven,
kleine Mozes vaart hier.
Hij zal niet zinken, hij leeft, zal leven,
dit kleine kind.

Les 43 – Werkwoorden 9 – Oorzakelijke vorm, [hif'il]

De binyan (het vervoegingspatroon) הִפְעִיל [hif'il] geeft gewoonlijk aan, dat er iets wordt veroorzaakt. Andere betekenissen zijn: verklaren (schuldig, onschuldig), iets naar buiten laten blijken, een handeling met een dubbel lijdend voorwerp, zoals iemand een jas aantrekken. Vergelijk het met de Nederlandse werkwoorden zuigen en zogen = doen zuigen.

Een paar voorbeelden:

כָּתַב	kátav	[pa'al]	Schrijven
הִכְתִּיב	hichtiev	[hif'il]	Dicteren
דָּלַק	dálaq	[pa'al]	Branden (vuur, lamp); achtervolgen, najagen
נִדְלַק	nidlaq	[nif'al]	Ontstoken worden
הִדְלִיק	hidlieq	[hif'il]	Aansteken (vuur, licht)
דָּלַק	dèlèq	(m)	Brandstof, brandbaar materiaal
מָלַךְ	málach	[pa'al]	Regeren, koning zijn

הַמְלִיךְ	himlich [hif'il]	Tot koning uitroepen, koning maken
מֶלֶךְ	mèlèch (m)	Koning
אֹר	or (m)	Licht, vuur
הַאִיר	he'ier [hif'il]	Schijnen, licht geven
חַנוּכָּה	chánoekah	Chanoekah-feest
דָּקִיק	daqqieq (bn)	Heel dun, heel fijn

Hoe ziet het werkwoord er uit in de binyan [hif'il]?

Tegenwoordige tijd:	Verleden tijd:	Toekomende tijd:	Gebiedende wijs:
Voorvoegsel מַ {ma}	Voorvoegsel הַ {hi},	Normaal	Voorvoegsel הַ {ha},
klanken a - i of o - i	klanken i – i of i – a	klanken a – e of a - i	klanken a – e of a – i
Vr. enkelvoud op הַ			

Ons 'demonstratiewerkwoord' הַקְטִיל {hiqtiel}, met de betekenis 'doen doden'.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	מַקְטִיל maqtiel	הִקְטַלְתִּי hiqtaltie	אֶקְטִיל aqtiel	אֲנִי
Ik (v)	מַקְטִילָה maqtiláh	הִקְטַלְתִּי hiqtaltie	אֶקְטִיל aqtiel	אֲנִי
Jij (m)	מַקְטִיל maqtiel	הִקְטַלְתָּ hiqtaltá	תִּקְטִיל taqtiel	אַתָּה
Jij (v)	מַקְטִילָה maqtiláh	הִקְטַלְתְּ hiqtalt	תִּקְטִילִי taqtilie	אַתְּ
Hij	מַקְטִיל maqtiel	הִקְטִיל hiqtiel	יִקְטִיל yaqtiel	הוּא
Zij	מַקְטִילָה maqtiláh	הִקְטִילָה hiqtiláh	תִּקְטִיל taqtiel	הִיא
Wij (m)	מַקְטִילִים maqtilem	הִקְטַלְנוּ hiqtalnoe	נִקְטִיל naqtiel	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מַקְטִילוֹת maqtilot	הִקְטַלְנוּ hiqtalnoe	נִקְטִיל naqtiel	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מַקְטִילִים maqtilem	הִקְטַלְתֶּם hiqtaltèm	תִּקְטִילוּ taqtילו	אַתֶּם
Jullie (v)	מַקְטִילוֹת maqtilot	הִקְטַלְתֶּן hiqtaltèn	תִּקְטִילוּ * taqtילו	אַתֶּן
Zij (m)	מַקְטִילִים maqtilem	הִקְטִילוּ hiqtילו	יִקְטִלוּ yaqtילו	הֵם
Zij (v)	מַקְטִילוֹת maqtilot	הִקְטִילוּ hiqtילו	יִקְטִלוּ * yaqtילו	הֵן

Geb. wijs: m: הַקְטֵל haqtel, v: הַקְטִילִי haqtilie, mv: הַקְטִילוּ * haqtילו, Infinitief: לְהַקְטִיל ^ehaqtiel

* In plaats van een verouderde langere vrouwelijke vorm wordt nu de mannelijke vorm gebruikt.

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord הַדְלִיק hidlieq [hif'il] Aansteken. Raadpleeg het voorbeeld.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אֲנִי
Ik (v)	מַדְלִיקָה madliqáh	הִדְלַקְתִּי hidlaqtie	אֶדְלִיק adlieq	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוּא
Zij	הִיא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הַדְלִיקוּ hidliqoe	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לְהַדְלִיק

^ehadlieq

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord הָאִיר he'ier [hif'il] Schijnen, licht geven (to illuminate).

De klankloze א veroorzaakt enkele afwijkende klanken.

Controleer jezelf met de website www.hebrew-verbs.co.il.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אָאִיר á'ier	אֲנִי
Ik (v)	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	מְאִירִים m ^e 'iriem	הֵאָרְנוּ he'ar ^{noe}	נֵאִיר ná'ier	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לְהָאִיר
le'há'er

Opdracht 3: Geef de uitspraak en de vertaling:

הוא מְכַתֵּיב מְכַתֵּב

אֲנִי הַדְּלַקְתִּי אֶת הָאֵשׁ

אֲנַחְנוּ נִמְלֵךְ דָּוִד

Opdracht 4: Beluister het Chanoeka-liedje Ner li, mijn kaarsje, bij

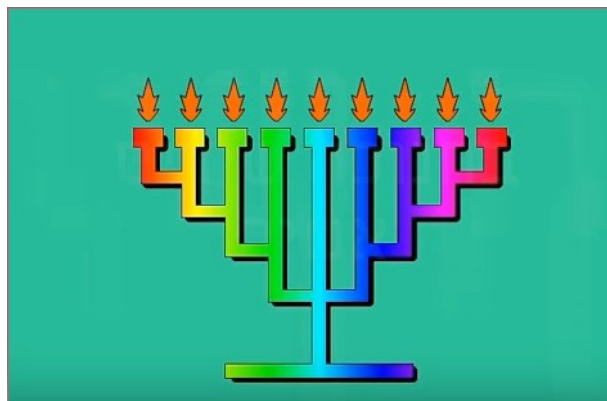
<https://www.youtube.com/watch?v=4yHJRzQdzfc> ,

met Hebreeuwse tekst in beeld, of

<https://www.youtube.com/watch?v=2u-ruzw3JIY>,

met de uitspraak in beeld.

Schrijf bij de tekst de uitspraaktekens (de puntjes), de uitspraak en de vertaling:

נֵר לִי, נֵר לִי, נֵר לִי דָקִיק

בְּחִנוּכָה נֵרִי אֲדַלִּיק

בְּחִנוּכָה נֵרִי יֵאִיר

בְּחִנוּכָה שִׁירִים אֲשִׁיר

Bronnen: en.wikipedia.org, Leerboek der Hebreeuwsche Taal, rabbijn S.Ph de Vries; www.hebrew-verbs.co.il, milon, illustratie: chiro.be; 51 Holiday songs for Eyal

Zie ook: videoles van dr. Piet van Midden, https://webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, video Het sterke werkwoord 2.